

Apvienotās lietas no T-49/02 līdz T-51/02

Brasserie nationale SA (agrāk — *Brasseries Funck-Bricher*
un *Bofferding*) u.c.

pret

Eiropas Kopienu Komisiju

Aizliegtas vienošanās — Luksemburgas alus tirgus — Naudas sodi

Pirmās instances tiesas spriedums(otrā palāta) 2005. gada 27. jūlijā II - 3038

Sprieduma kopsavilkums

1. *Konkurence — Aizliegtas vienošanās — Aizliegums — Aizliegtas vienošanās noslēgšana, lai novērstu tiesību normu sekas, kas tiek uzskatītas par pārāk nelabvēlīgām — Nepieļaujamība*
(EKL 81. panta 1. punkts)
2. *Konkurence — Aizliegtas vienošanās — Aizliegums — Ar EKL 81. panta 1. punktu aizliegtas vienošanās attaisnošana, pamatojoties uz saprātīguma prasībām — Nepieļaujamība*
(EKL 81. panta 1. punkts)

3. *Konkurence — Aizliegtas vienošanās — Konkurences apdraudējums — Novērtējuma kritēriji — Konkurenci deformējošs mērķis — Pietiekams konstatējums (EKL 81. panta 1. punkts)*

4. *Konkurence — Aizliegtas vienošanās — Nolīgumi starp uzņēmumiem — Jēdziens — Gribas vienotība attiecībā uz uzvedību tirgū — Gribas izpaušmes forma — Ietekmes neesamība (EKL 81. panta 1. punkts)*

5. *Konkurence — Administratīvais process — Lēmums, ar kuru tiek konstatēts pārkāpums — Pienākums noteikt konkrēto tirgu — Apjoms (EKL 81. pants)*

6. *Konkurence — Kopienas tiesību normas — Pārkāpumi — Īstenošana ar nodomu — Jēdziens (Padomes Regulas Nr. 17 15. pants)*

7. *Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Komisijas rīcības brīvība — Tiesas kontrole (EKL 229. pants; Padomes Regulas Nr. 17 17. pants)*

8. *Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Kritēriji — Pārkāpuma smagums — Sevišķi smagipārkāpumi — Tirgus sadale — Tirgus sadalīšana (EKL 81. panta 1. punkts; Padomes Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkts)*

9. *Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Kritēriji — Pārkāpumu ilgums — Nolīgums, saistībā ar kuru ir uzlikts sods tā ar konkurenci nesaderīgā priekšmeta dēļ, neatkarīgi no tā ietekmes — Nolīguma pastāvēšanas ilguma ņemšana vērā, neraugoties uz tā nepiemērošanu (Padomes Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkts)*

10. Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Kritēriji — Pārkāpuma smagums — Atbildību mīkstinoši apstākļi — Nolīguma faktiskā nepiemērošana — Katra uzņēmuma individuālās rīcības novērtēšana
(Padomes Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkts; Komisijas Paziņojuma 98/C 9/03 3. punkts)

1. Nevar pieņemt, ka uzņēmumi mēģinājuši novērst tiesību normu sekas, ko tie uzskata par pārmērīgi nelabvēlīgām, noslēdzot aizliegtas vienošanās, kuru mērķis ir mazināt šos trūkumus, aizbīdinoties ar to, ka šīs normas rada nestabilitāti, kas tos nostāda nelabvēlīgā situācijā.
3. Tā kā nolīguma uzņēmumu starpā mērķis ir ierobežot konkurenci, nav jāpārbauda, vai tā rezultātā patiešām tika ierobežota konkurence.

(sal. ar 97. un 140. punktu)

(sal. ar 81. punktu)

2. Tā kā ir pierādīts, ka nolīguma priekšmets pēc savas būtības bija konkurences ierobežošana, paredzot klientu sadalījumu, uz šo nolīgumu nevar neattiekties EKL 81. panta 1. punkta noteikumi, pamatojoties uz saprātīguma prasībām [*rule of reason*], tāpēc vien, ka tajā ir izvirzīti arī leģitīmi mērķi.
4. Nolīguma jēdziens EKL 81. panta 1. punkta nozīmē galvenokārt ir balstīts uz to, ka vismaz divu Vienošanās dalībnieču griba sakrīt, bet tās izpausme nav svarīga — ar nosacījumu, ka šī Vienošanās dalībnieču griba ir patiesa.

(sal. ar 119. punktu)

(sal. ar 85. punktu)

5. Pienākums noteikt konkrēto tirgu lēmumā, kas pieņemts atbilstoši EKL 81. pantam, Komisijai ir uzlikts tikai tad, ja, nenosakot konkrēto tirgu, nav iespējams noskaidrot, vai konkrētais

nolīgums, lēmums par uzņēmumu apvienošanu vai saskaņotas darbības varētu ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm un vai tā mērķis ir traucēt, ierobežot vai izkropļot konkurenci kopējā tirgū, un vai tam ir šādas sekas.

kritēriji, kas noteikti jāņem vērā. Turklāt Komisijai atbilstoši Regulai Nr. 17 ir piešķirta rīcības brīvība, nosakot naudas soda apmēru, lai tādējādi veicinātu uzņēmumu rīcību, kas atbilst konkurences tiesību normām.

(sal. ar 144. punktu)

6. Lai Līguma konkurences normu pārkāpumu varētu uzskatīt par tādu, kas izdarīts ar nodomu, nav nepieciešams, lai uzņēmums apzinātos, ka ierobežo konkurenci, bet pietiek ar to, ka tas nevarēja nezināt, ka konkrētās rīcības mērķis bija konkurences ierobežošana, un nav svarīgi, vai uzņēmums apzinājās, ka pārkāpj EKL 81. pantu.

Pirmās instances tiesai tomēr ir jāpārbauda, vai uzliktā naudas soda apmērs ir samērīgs attiecībā pret pārkāpuma smagumu un ilgumu, un jālīdzsvaro pārkāpuma smagums un prasītāju norādītie apstākļi. Šajā sakarā Pamatnostādnes naudas soda apmēra noteikšanai, piemērojot Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un [EOTK] 65. panta 5. punktu, neietekmē naudas soda novērtējumu, ko veic Kopienų tiesa, kurai šajā ziņā saskaņā ar Regulas Nr. 17 17. pantu ir neierobežota kompetence.

(sal. ar 155. punktu)

7. Konkurences tiesību pārkāpumu smagums jānosaka, pamatojoties uz daudziem apstākļiem, kā, piemēram, īpašiem lietās apstākļiem, situāciju, kādā tas izdarīts, un naudas sodu preventīvo raksturu, un nepastāv nekāds ierobežojošs vai izsmeļošs saraksts, kurā norādīti

(sal. ar 169. un 170. punktu)

8. Tirgus sadale ir pieskaitāma vissmagākajiem EKL 81. panta pārkāpumiem.

Attiecībā uz tirgus sadali šāda veida aizliegtas vienošanās minētas kā viens no tādu aizliegtu vienošanos piemēriem, kas EKL 81. panta 1. punkta c) apakšpunktā skaidri atzītas par nesaderīgām ar kopējo tirgu. Šādas aizliegtas vienošanās ir kvalificētas kā acīmredzams konkurences ierobežojums.

(sal. ar 185. punktu)

Attiecībā uz kopējā tirgus sadalīšanu ir jāatgādina, ka šāds acīmredzams konkurences tiesību pārkāpums būtībā ir sevišķi smags pārkāpums. Tas rada šķēršļus galveno Kopienas pamatmērķu īstenošanai un konkrētāk vienota tirgus darbībai.

(sal. ar 173.–175. punktu)

9. Tā kā Komisija nav pierādījusi nolīguma, kura mērķis bija radīt konkurences ierobežojumus, ietekmi un tai nebija tā jāpierāda, tas, vai attiecīgais nolīgums tika vai netika īstenots, nav jāņem vērā,

aprēķinot pārkāpuma ilgumu. Lai aprēķinātu pārkāpuma, kurš rada konkurences ierobežojumus, ilgumu, jānoskaidro tikai laika posms, kurā šis nolīgums bija spēkā, proti, laika posms no tā noslēgšanas dienas līdz dienai, kad tas tika izbeigts.

10. 3. punkta trešais ievilkums Pamatnostādnēs naudas soda apmēra noteikšanai, piemērojot Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un [EOTK] 65. panta 5. punktu, kas attiecas uz "pārkāpumus izraisošu nolīgumu vai prakses neīstenošanu", nav interpretējams tādā veidā, ka tas paredz gadījumu, kad aizliegta vienošanās nav īstenota kopumā, neņemot vērā attiecīgo katra uzņēmuma rīcību, bet šis ievilkums ir jāsaprot kā apstākļis, kas attiecas uz katra uzņēmuma atsevišķo rīcību.

(sal. ar 195. punktu)